

AEOC -toimijan (TUOJA) sisäisen valvonnan omavalvontaraporttien täyttöohjeet

Tuojat joilla on useampia tullimenettelyjä, käyttävät vain huolintaliikkeen omavalvontaraporttipohjaa ja täyttävät siitä niiden menettelyjen välilehdet, joita yritys käyttää. Huolintaliikkeiden raporttipohjalle on oma täyttöohje.

Tämä ohje sisältää AEOC -toimijan (yksinkertaistetut menettelyt) tull ilmoitusten jälkikäteisen oikeellisuusseurannan ja raportoinnin ohjeistuksen.

AEOC -toimijan on sisäisellä tarkastustoiminnalla (sisäinen valvonta) kyettävä havaitsemaan laittomat ja luvattomat tapahtumat (AEO -lainsäädäntö). AEO -suuntaviivojen (liite 2) mukaisesti Tullin tulee varmistua AEOC -toimijan sisäisen valvonnan laadusta, joten yrityksen on pystyttävä osoittamaan tämä sisäisen valvonnan raportoinnilla (omavalvonta).

AEOC -toimijan hyötyjä omavalvonnasta ovat mm. logistiikan sujuvuuden varmistaminen, yllättävien kustannusten minimointi (esim. jälkikannot, virhemaksut), ”kerralla oikein” -toimintamallin lisääntyminen (vähentää virheitä) sekä luotettavan ja yhteiskuntavastuullisen toimijan maine.

Tuonti-ilmoitusten jälkikäteinen oikeellisuusseuranta ja raportointi

- yritys tekee jälkikäteistä oikeellisuusseurantaa tuonti-ilmoituksiinsa vähintään 2 krt/ vuosi. Jos yrityksen tarkastettavien tuonti-ilmoitusten määrä on vähäinen (max 15), seurannan voi tehdä 1 krt/vuosi.
- tuonti-ilmoituksia valitaan seurantaan mahdollisimman kattavasti niin, että ne kohdistuvat eri tekijöihin, eri kuljetusmuotoihin, eri huolitsijoihin, eri nimikkeisiin jne.
- **Huom!** jos yrityksellä on tuonin ilmoittajan kirjanpitoon tehtävän merkinnän lupa (entinen kotitullauslupa), seurantoihin sisällytetään **aina** kyseisellä luvalla tehtyä tullauksia.
- tarkastettavien tuonti-ilmoitusten määrät:

AEOC -yritykset

Yrityksen tuonti-ilmoitusten/ määrä /edellinen vuosi	Tarkastettavien tuonti-ilmoitusten määrä vähintään / vuosi
1-50	5
51-100	8
101-250	15
251-1000	30
1001-	40

Tulli+ -yritykset

Tarkastettavien tuonti-ilmoitusten määrä/vuosi/Tulli määrittää yrityskohtaisesti	50-150
--	--------

- yritys seuraa myös tuonti-ilmoituksiin tehtyjä muutoksia (1 krt/ vuosi) ja raportoi, mihin toimenpiteisiin se ryhtyy virheistä johtuvien muutosten vähentämiseksi
- yritys voi käyttää raportoinnissa tullin laatimia raporttipohjia (ohjeistus alempana) tai omia raporttipohjiaan

Tullin laatimien menettelykohtaisten seurantaraporttien täyttäminen

Tuonin tulli-ilmoitusten seuranta ja yleisvakuuden – jatkuvan seurannan raportointi (1-2 kertaa vuodessa)

- seuranta tehdään tuontiasiakirjojen ja sähköisen ilmoituksen vertailuna tai luovutus-/tullauspäätökseen. Sellaiset tiedot, jotka eivät ole tarkastettavissa luovutus tai tullauspäätökseltä, voidaan jättää tarkastamatta. **Tämä koskee vain tuojaa, joka ei tee itse sähköistä tulli-ilmoitusta.**
- jos yrityksellä on ilmoittajan kirjanpitoon tehtävän merkinnän lupa, seurantaan otetaan **aina** myös kyseisellä luvalla tehtyjä tullauksia.
- raportin yläreunaan kirjataan yrityksen nimi, y-tunnus, ajanjakso: 1.1. -31.12

(seuranta 1 krt/v) tai 1.1 -30.6 tai 1.7 -31.12 (seuranta 2 krt/v ensimmäinen seuranta tehdään tammi-kesäkuun aikana, toinen seuranta heinä-joulukuun aikana), seurannan tekijän nimi ja päivämäärä milloin seuranta on tehty

- ”yhteenveto tuonti-ilmoitusten oikeellisuustarkastuksista” -kohtiin kirjataan tarkastettujen tulli-ilmoitusten kokonaismäärä, tulli-ilmoitusten määrä tarkastetuista, jotka olivat täysin oikein, oikeellisuus %, tiivistelmä toimenpiteistä virheiden vähentämiseksi sekä havaittujen virheiden määrä lajeittain (esim. 4 nimikevirhettä, 2 arvovirhettä jne.). Tiivistelmä on **yhteenveto** yksittäisten tulli-ilmoitusten virheiden korjaamisen toimenpiteistä
- **lisäksi kirjataan kaikista tarkastetuista tulli-ilmoituksista viitenumerot, tullausnumerot, tuojat ja kaikkiin tullausta koskeviin tietoihin sanomalla ilmoitettu tieto.**
Jos havaitaan virhe, raportilla tulee ilmoittaa myös tarkastetut tiedot:
 - ilmoitettu = sanomalla oleva tieto (kirjataan aina raportille)
 - tarkastettu = tuontiasiakirjoissa oleva tieto
- Jos tarkastettavissa kohdissa ei havaita virheitä, merkitään OK, mikäli tarkastettu tieto ei vastaa ilmoitettua, tulee tieto kirjata ja korjaavat toimenpiteet
- Useampi nimikkeisessä tullauksessa tullausnumero ilmoitetaan vain kertaalleen ensimmäisen nimikkeen kohdalla ja jokaisen nimikkeen tiedot omalla rivillään.
- **harmaalla merkityt kohdat** tulee myös täyttää (toimitusehto, tavarankuvaus, kauppalaskun arvo ja valuutta, lisättävät ja vähennettävät erät) vaikka ovat vain seurannan tueksi, eikä niiden virheitä oteta mukaan laskettaessa oikeellisuusprosenttia.
- mikäli tarkastukset aiheuttavat jatkotoimenpiteitä, kirjataan toimenpiteet ja vastuuhenkilö ja päivämäärä ”korjaavat toimenpiteet”-kohtiin
- ”miten ja milloin toimenpiteet toteutettu” -kohtiin kirjataan jatkotoimenpiteiden toteutuminen ja päivämäärä
- jos toimijalla ei ole kyseisenä vuotena lainkaan tuonti-ilmoituksia tulee myös tämä mainita raportilla
- Vakuusluvan haltijalla on lakisääteinen velvoite seurata viitemäärän riittävyttä jatkuvasti.
- Tietty käyttötarkoitus: Asiakas on velvollinen seuraamaan, että menettelyyn asetettujen tavaroiden osalta tullivastuun määrä ei ylitä Tullille ilmoitettua viitemäärä (tullivastuu =normaalitullin ja alennetun tullin välinen erotus)
- Jalostus (sisäinen ja ulkoinen jalostus) väliaikainen maahantuonti: viitemäärän seuranta (samaa aikaan avoimena olevien tulli- ja arvonlisäverovastuiden määrä maksimissaan)
- Huomattava, että vastuuvakuus pysyy varattuna, kunnes vastuu on lakannut (esim. hyväksyttävä päätöstilitys annettu)

Tuonnin tulli-ilmoituksiin tehtyjen muutosten–seurannan raportointi (1 kerta vuodessa)

- Tulli toimittaa yritykselle tulli-ilmoituksiin tehtyjen muutosten (peruutukset, palautukset, jälkikannot, tilastokorjaukset) kokonaismäärät vuosittain
- raportin yläreunaan kirjataan yrityksen nimi, y-tunnus, ajanjakso 1.1 -31.12, seurannan tekijän nimi ja päivämäärä milloin seuranta on tehty
- Tullilta saatujen tietojen perusteella kirjataan vähintään otsikkotasolla analyysi muutosten syistä ja toimenpiteet muutosten vähentämiseksi ja milloin toimenpiteet on toteutettu.